

MESLINGAR

Meslinger i Europa

desember 2013–november 2014

Antall meldte tilfeller av meslinger over en periode på 12 måneder.
Antallet utbrudd varierer veldig fra år til år.
I 2015 var det registrert 1383 tilfeller i EU og EØS-landene, i 2011 32.027 tilfeller og i fjor 3840.

Tallene

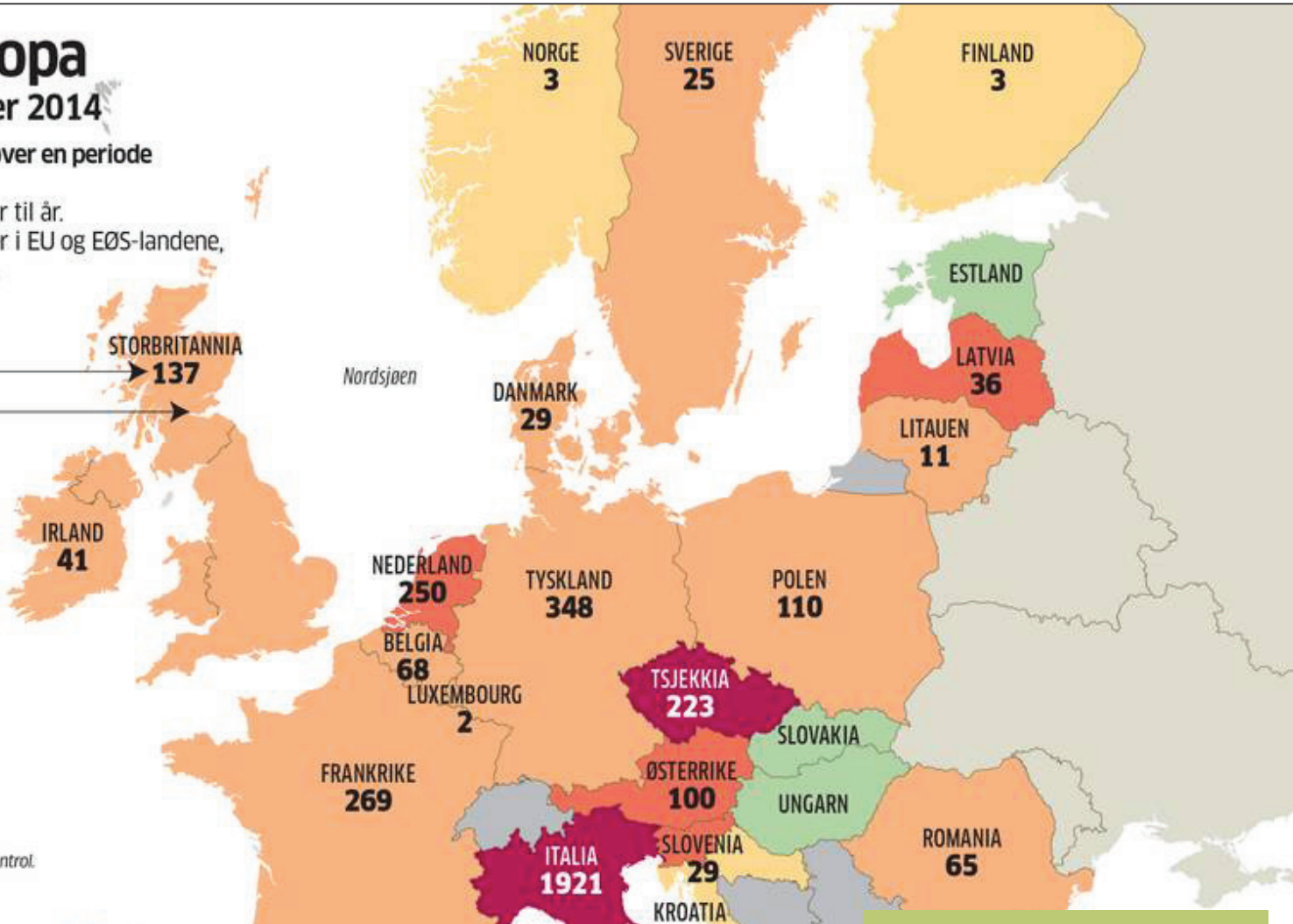
viser antall smittede totalt i hvert land

Fargekoden

viser antall meslingtilfeller pr. million innbyggere

- 0
- 0,01–0,99
- 1,0–9,99
- 10,0–19,99
- 20,0 og høyere
- Ingen data
- Ikke medregnet

Kilde: European Centre for Disease Prevention and Control.

Meslingar í Evropa

Tal av fráboðaðum meslingatilburðum frá desember 2013 til november 2014. Tølini vísa talið av smittaðum í hvørjum landi. Litirnir vísa tal av meslingatilburðum fyri hvørja milliún íbúgv

MESLINGAR

HERJA Í EVROPA

Tvey børn í Keypmannahavn hava fingið meslingar. Í Týsklandi doyði eitt hálvannað ára gamalt barn av sjúkuni. 22.000 evropearar eru smittaðir seinasta árið. Evropa megnar ikki at basa herviligu sjúkuni, hóast koppseting móti sjúkuni hevur verið tøk í mong ár

Danjal av Rana

Eitt meslingaútbrot í USA, við uppruna í Disneyworld í California, hevur fingið nógva umrøðu í heimsins miðlum seinastu tíðina. Fleiri enn 80 persónar vórðu smittaðir av meslingum, tá teir vitjaðu væl umtókta ferðamálið. Haðani spreiddi sjúkan seg til 14 aðrar statir og til grannalandið Meksiko. Endin var at amerikanski forsetin, Barack Obama, heitti á fólk um at lata seg koppseta móti sjúkuni, ið var mett av verða týnd í USA um aldarskiptið.

Sannleikin er, at útbrotið í USA er lítið, samanborið við tey útbrot av meslingum,

sum eru í Evropa í dag. Mett verður, at eini fimm, seks størri útbrot av meslingum eru í Evropa í løtuni. Fyri tveimum vikum síðani doyði eitt hálvannað ára gamalt barn í Berlin av sjúkuni, meðan gott og væl 600 fólk í Berlin eru smittað síðani októbur.

Altjóða heilsufelagsskapurin WHO hevur sett sum mál, at týna meslingasjúkuna í Evropa í ár 2015. Lítið bendir á, at hetta málið verður nátt. Hóast sjúkan hevur verið roknað sum týnd í USA seinastu 15 árin, verða hvørt ár túsundtals fólk í Evropa smittað av sjúkuni, tó at koppseting móti sjúkuni hevur verið tøk síðani seksti-

árin. Høvuðsorsøkin er, at tey gerast alsamt fleiri, hesi, ið ikki vilja koppseta seg ella børn síni. Hetta rákið hevur eisini vunnið frama í Føroyum í seinastuni. Tó verður eisini sagt, at tey allarflestu foreldur, ið ikki hava koppsett síni børn, siga, at tey heilt einfalt hava gloymt tað.

Nøkur eru, sum ikki kunnu koppsetast. Teirra immunverja er kanska skadd av øðrum sjúkum, ella tey eru ovurviðkvom fyri onkrum evni í koppingarevnum. Fyri hesi er tað alneyðugt, at fólkinum runt tey ikki gerast sjúk, ella sagt á annan hátt, at fólkinum runt tey eru koppsett. Hetta verður kallað flokkverja, har tey veikastu vera

vard av restini av flokkinum. Tó, um ov nógv velja, ikki at lata seg koppseta, setir tað flokkverjuna í vanda og økir eisini um vandan fyri, at tey, sum ikki tola hvørki at gerast sjúk ella at verða koppsett, verða smittað av sjúkuni.

Ofta verður ført fram av teimum, sum eru ímóti koppseting, at kanningar vísa, at samband er millum MFR-vaksinuna og autismu. Hetta vísti ein kanning hjá einum bretskum granskara í 1998. Tað er síðani komið fram, at kanningin hjá bretska granskanum var falsað, og síðani tá hava fleiri enn 40 aðrar kanningar staðfest, at tað ikki er gjørligt at vísa á nakað samband millum

MFR-vaksinuna og autismu. Onnur siga, at náttúrlig koppseting, tað vil siga tann koppseting, ein fær, tá ein fær sjálva sjúkuna, er betri enn tann, ein fær gjøgnum koppingarevni. Kanningar vísa tó, at báðir hættinir av koppseting eru líka góðir.

Meslingar eru ein av mest smittandi sjúkum vit kenna til, og er nógv meiri smittandi enn til dømis krím. Í Danmark verður sagt, at um ein persónur ikki er koppsettur, og býr í somu trappuuppgongd sum ein, sum er smittaður, er 90 prosent vandi fyri, at viðkomandi eisini verður smittaður.

Lykilin at basa sjúkuni er,

at 95 prosent av fólkinum eru koppsett. Hetta tálmar sjúkuni somikið, at hon ikki fær gjørt um seg. Men um lutfallið av teimum koppsettu fellur undir 95 prosent, kann sjúkan aftur spreidda seg. Sagt verður, at ein persónur við meslingum kann smitta eini 15 til 20 aðrar persónar, sum ikki eru koppsettir.

Áðrenn MFR-koppsetingin varð tikin í nýtslu í Danmark í 1987, fingi millum 30.000 og 50.000 børn meslingar um árið. Síðani 1987 er sjúkan so gott sum týnd, við tað at einans eini 20 til 30 dømi um meslingar eru í Danmark um árið.